

3. God gaat met je mee!

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat Abraham, Isaak en Jakob de stamvaders van Israël worden genoemd.
- De kinderen maken kennis met het verhaal over Abraham, die op weg ging met een onbekende bestemming, geroepen door een onbekende God.
- De kinderen leven zich in in hoe het voor Abraham zou kunnen zijn geweest om de stem van God te volgen en op reis te gaan naar het onbekende.
- De kinderen ontdekken dat zij, net zoals Abraham, Isaak en Jakob die op weg gingen met God, ook zelf deel uitmaken van deze geschiedenis die God is begonnen.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

De roeping van Abraham, het verhaal dat in deze bijeenkomst centraal staat, is een verhaal uit het Bijbelboek Genesis. Een steeds weer terugkerend thema in Genesis is dat er te midden van alle goden die in het Midden-Oosten werden vereerd, maar één God is voor de Israëlieten: JHWH. Deze God heeft een speciale band met Zijn volk, een band die teruggaat tot oeroude tijden. Om die bijzondere verwantschap te bezegelen heeft Hij een verbond gesloten met Abraham, Isaak en Jakob. Zij werden daardoor de stamvaders van Israël. God beloofde hun dat Hij hun nakomelingen tot een groot volk zou maken en dat zij een eigen land zouden hebben om in te wonen.

In deze bijeenkomst maken de kinderen kennis met de personen Abraham, Isaak en Jakob. De verhalen over de stamvaders van Israël zijn te vinden in het tweede deel van Genesis. In Genesis 11-50 worden de verhalen over de voorouders van Israël verteld in de vorm van een doorlopende familiegeschiedenis. Deze geschiedenis begint met Terach en zijn nakomelingen: de verhalen over Abraham en Sara. Vervolgens komt de geschiedenis van Isaak en zijn nakomelingen: de verhalen over zijn zonen Jakob en Esau. Het laatste gedeelte van Genesis behandelt de geschiedenis van Jakob en zijn nakomelingen, met zijn zoon Jozef in de hoofdrol.

Vanuit de talrijke volken op aarde (Genesis 10-11) richt het verhaal de schijnwerper op Abraham en Sara. God maakt Abraham de vader van het uitverkoren volk Israël. Abraham, zijn zoon Isaak en diens zoon Jakob worden de stamvaders van Israël. Genesis eindigt met de vestiging van Jakob en zijn familie in Egypte, waar Jozef, een van Jakobs zonen, onderkoning is geworden. Het Bijbelboek Exodus vertelt hoe de familie in Egypte al snel uitgroeit tot een volk: Israël. Israël is de naam die God aan Jakob heeft gegeven en zo wordt het ook de naam van het volk dat uit zijn nakomelingen ontstaat. De twaalf stammen van Israël zijn min of meer genoemd naar de twaalf zonen van Jakob.

Uiteraard kunnen deze verhalen niet allemaal aan de orde komen in één bijeenkomst. Daarom is ervoor gekozen om de aandacht te richten op het verhaal over de roeping van Abraham. Dit verhaal kan namelijk heel goed dienen om de weg die God en het volk Israël gingen, zichtbaar te maken voor de kinderen. Het is een aansprekend verhaal, waarin de kinderen zich zeker kunnen verplaatsen. Ze horen hoe God Abraham riep om op weg te gaan. Stel je voor: je hoort een stem - je weet niet eens van wie - en die vraagt je om alles achter te laten en op reis te gaan. En nog wel met onbekende bestemming! Waarom zou Abraham dat hebben gedaan? Wat was dat voor stem? Hoe zou Abraham zich hebben gevoeld?

Abraham staat in deze bijeenkomst symbool voor alle mensen die de stem van hun hart volgen en samen met God door het leven willen gaan. Want de geschiedenis van God met mensen is niet opgehouden na Abraham, Isaak en Jakob. Deze gaat nog steeds door. Zoals God trouw was aan hen, zo is Hij dat nog steeds.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Wat zegt het verhaal over Abrahams roeping jou? Wat spreekt je aan en wat niet?
- 'Zoals Abraham op weg ging met God, zo wil God ook steeds met ons meegaan in ons leven.' Wat vind je van deze gedachte? Ervaar jij in je leven dat God met je meegaat? Zo ja, hoe? Zo nee, zou je dat wel willen? Waarom wel of niet?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over dit onderwerp?

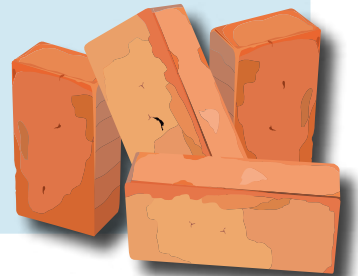
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Voor ieder kind een waxinelichtje;
- Een dienblad;
- Een wereldbol of wereldkaart;
- Eventueel een kinderbijbel met het verhaal over de roeping van Abraham;
- Verkleedkleden voor drie 'Abrahams';
- Een kopie van werkblad 3.1 (in stroken geknipt);
- Pennen en schrijfpapier;
- Een kopie van werkblad 3.2 voor alle kinderen;
- Kranten en tijdschriften;
- Schaartjes en lijm of plakstiften;
- Kleurpotloden en/of stiften.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Vertel dat het vandaag gaat over Abraham. Abraham was iemand die samen met God door het leven ging. God wil ook graag met ons meegaan en bij ons zijn. Daar is het licht van de kaars een teken van.

Zet de grote kaars op tafel en geef ieder kind een waxinelichtje. Steek de grote kaars aan. Vraag de kinderen om hun waxinelichtjes aan te steken aan de grote kaars en ze op het dienblad bij de grote kaars te zetten. Laat de grote kaars en de waxinelichtjes zo mogelijk branden en zet deze op een veilige plaats.

10 minuten

Verkenning

Vraag de kinderen in welke landen ze weleens zijn geweest, bijvoorbeeld op vakantie. Laat hen die landen aanwijzen op de wereldbol of de wereldkaart. Wat was er in die landen anders dan wat ze in Nederland gewend zijn? Laat de kinderen zo veel mogelijk dingen noemen. Denk aan de taal, het eten, het klimaat, omgangsgewoonten, enzovoort.

Geef aan dat hun genoemde voorbeelden duidelijk maken dat het leven in andere landen heel anders kan zijn dan in Nederland. Vraag de kinderen hoe ze het zouden vinden om naar een ander land te verhuizen, waar ze nog niemand kennen. Zouden ze dat leuk vinden? Waarom wel of niet? Wat zouden ze moeilijk vinden?

Vertel dat Abraham ook naar een heel ander land verhuisde. Abraham kon niet veel voorbereiden, want hij wist niet eens waar hij naartoe ging! Als wij ergens naartoe zouden gaan waar we nog nooit waren geweest, dan zouden we toch wel een kaart of een navigatiesysteem meenemen. Maar hoe zou Abraham dat gedaan hebben? Hoe weet je de weg, als je niet weet waar je heen gaat? Laat deze vragen hier gewoon open. Antwoorden zijn (nog) niet nodig.

30 minuten

Verdieping

Vertel de kinderen dat ze nu het verhaal gaan horen over Abraham, die niet goed wist waar hij naartoe ging. Lees het verhaal voor of vertel het in je eigen woorden. Vraag de kinderen of ze nu kunnen vertellen waarom Abraham op reis ging en hoe hij wist waar hij naartoe moest. Kijk hierbij samen op de wereldbol of wereldkaart waar Abraham vandaan kwam (Ur, een stad die in het huidige zuidoosten van Irak lag) en waar hij naartoe ging (Kanaän, het huidige Israël). Vraag wat ze mooi vinden aan het verhaal en wat niet.

Vraag de kinderen: hoe zou dat geweest zijn voor Abraham, om al het bekende achter zich te laten en op weg te gaan? Herinner hen hierbij aan het gesprek uit de *Verkenning*. Ga hier niet uitgebreid op in.

Verdeel de groep in drie teams. Leg de verkleedkleden van Abraham klaar. Wijs uit elk team een kind aan dat zich straks als Abraham mag verkleeden. Geef aan dat er aan elke 'Abraham' een andere vraag zal worden gesteld. Zijn teamgenoten mogen hem helpen nadenken over het antwoord. Verdeel de stroken van werkblad 3.1 over de teams.

Geef de teams 5 minuten de tijd om hun 'Abraham' aan te kleden en samen na te denken over het antwoord dat hij zal geven. Vertel dat ze hiervoor het verhaal kunnen gebruiken dat ze net hebben gehoord. Maar ook hun eigen fantasie is nodig, want we weten niet hoe Abraham zich precies voelde, wat hij precies hoorde en of hij graag op weg wilde. Het gaat erom: hoe denken de kinderen dat het voor Abraham was? Het is dus heel belangrijk dat alle teamleden hun 'Abraham' hier goed bij helpen!

Loop tijdens de voorbereidingstijd langs bij de teams. Houd in de gaten of ze de opdracht begrijpen en kunnen uitvoeren. Help hen zo nodig. Vraag hen om het antwoord op te schrijven, als dat helpt.

Als alle teams klaar zijn, laat je de drie 'Abrahams' voor de groep staan. Laat van elk team iemand een vraag stellen aan de eigen Abraham. Deze Abraham leeft zich dan in en geeft antwoord.

Bedank de teams en de 'Abrahams' in het bijzonder voor hun inbreng. De 'Abrahams' mogen zich daarna weer omkleeden.

Vertel de kinderen dat we natuurlijk niet precies weten hoe het was voor Abraham om op reis te gaan. We weten wel, dat hij op weg is gegaan omdat God hem riep. Op weg naar een onbekend land. Maar Abraham was niet alleen: God ging met hem mee. Vanaf toen wist Abraham: God zorgt voor mij, en ook voor alle kinderen en kleinkinderen die ik zal krijgen en voor al de kinderen die daar weer uit geboren zullen worden. Steeds zal God bij hen zijn. Dat heeft God aan Abraham beloofd. En zo is het volk Israël ontstaan. Vanaf toen hoorden het volk Israël en God bij elkaar. Ze gingen samen op weg. Omdat het allemaal begonnen is bij Abraham, noemen we Abraham een 'stamvader'. De naam Abraham betekent dan ook: 'vader van de volken'. Een soort oudste, zou je kunnen zeggen. Ook een zoon en een kleinzoon van Abraham worden stamvaders van Israël genoemd: Isaak en Jakob.

10 minuten

Verwerking

Vertel de kinderen dat God de God wilde zijn van Abraham, Isaak en Jakob. Hij wilde bij hen zijn, voor hen zorgen en met hen meegaan. Maar God wilde niet alleen hun God zijn: zoals God met Abraham meeging op weg, zo mogen ook wij met God op weg gaan. Leg de kinderen uit dat ze hun leven ook wel een beetje kunnen vergelijken met een reis: Je groeit, je wordt ouder, je leert van alles, je maakt van alles mee. Maar weet je ook precies waar je naar op weg bent en wat je allemaal zult meemaken? Nee, dat weet je niet van tevoren. Maar er is ook iets wat je wel weet: je mag op weg gaan met God! God gaat met je mee, net als bij Abraham, Isaak en Jakob. Wat er ook gebeurt, God is bij jou en wil voor jou zorgen.

Geef aan: als je op reis gaat, heb je een reistas nodig met een aantal spullen erin. Vraag de kinderen wat zij zouden willen meenemen op de reis van hun leven. Geef zo nodig enkele voorbeelden: een goede opleiding, een goede gezondheid, mensen om je heen die voor je zorgen, een kerk, enzovoort. Deel kopieën van werkblad 3.2 uit en leg de tijdschriften en kranten, scharen, plakstiften en tekenspullen op tafel. De kinderen mogen deze reistassen naar eigen inzicht 'inpakken'. Praat ondertussen met de kinderen over wat ze ervan vinden dat ze met God op weg mogen gaan. Vinden ze dat een fijne gedachte? Waarom wel of niet? Vertel ook wat het voor jezelf betekent dat God met je mee wil gaan.

5 minuten

Afsluiting

Vraag de kinderen om hun 'reistassen' te laten zien en er kort iets bij te vertellen.

Blaas daarna samen de waxinelichtjes en de grote kaars uit. Moedig de kinderen aan om werkblad 3.2 te bespreken met hun ouders of verzorgers en te vragen of zij het verhaal kennen over Abraham die op reis ging.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 3.1 – Vragen aan Abraham
2. Werkblad 3.2 – Jouw reistas